

4. Kysymys

Mitä mieltä olette monikansalaisuudesta? Tulisiko useamman maan kansalaisuuden saaneiden pääsyä valtion virkoihin rajoittaa turvallisuusnäkökohtiin vedoten? Voiko monikansalaisia luokitella turvallisuusriskeiksi riippuen mistä maasta toinen tai useampi kansalaisuus on saatu?

Kokoomus:

Monikansalaisuus on kasvava ilmiö. Suomalaisten siteet ulkomaille ja vastaavasti ulkomaalaisten siteet Suomeen ovat kasvaneet merkittävästi viime vuosikymmeninä. Tämän johdosta meillä on yhä enemmän sellaisia Suomen kansalaisia, joilla on myös jonkin muun tai joidenkin muiden maiden kansalaisuus. Viime aikoina on puhuttu tiettyjen virkojen rajaamisesta ainoastaan pelkästään Suomen kansalaisille. Kansalaisuus on muodollisesti vain merkintä passissa, mutta tosiasiasa se muodostaa usein jonkinasteisen tunnesiteen omaan kansallisvaltioon. Henkilön luonteesta, velvollisuudentunteesta tai sitoutumisesta viran hoitamiseen ei voi tehdä johtopäätöstä yksin kansalaisuuden perusteella. Kaikista ylimpien virkojen osalta voi kuitenkin olla perusteita rajata ne koskemaan ainoastaan Suomen kansalaisia. Perustuslaissa on säädetty, että Suomen presidentin tulee olla syntyperäinen Suomen kansalainen. Kokoomus on kuitenkin ollut valmis harkitsemaan tämän ehdon poistamista. Riittäisi, että presidentti on Suomen kansalainen. Tällöin perustuslaki ei sulje kenenkään mahdollisuutta tulla presidentiksi yksin sen perusteella, ettei tämä ole ollut syntymästään saakka Suomen kansalainen.

Keskusta:

Monikansalaisuus on nykypäivää. Se edistää ihmisten ja eri kulttuurien vuorovaikutusta ja yhteistyötä. Ihmisillä voi olla vahvoja siteitä useampiin maihin syntymän, perhesiteiden, työn, opiskelun ja yms. tekijöiden perusteella.

Turvallisuusympäristömme käy yhä monimutkaisemmaksi. Siksi on perusteltua pohtia, millaisia vaikutuksia esimerkiksi monikansalaisuudella voi olla viranomaistoiminnan hoitamiseen.

Keskusta ei kannata monikansalaisille yksiselitteistä kieltoa valtion virkoihin. Se loisi epätasa-arvoa suomalaisten välille sekä olisi monikansalaisia kohtaan myös loukkaavaa, mikäli heidät esimerkiksi syntymänsä perusteella saadun kaksoiskansalaisuuden takia leimattaisiin turvallisuusriskiksi. Nykyisillä ulkomaansidonnaisuuksien selvittämistä koskevilla työkaluilla sekä yksilökohtaisella harkinnalla pystytään tekemään arviointi, joka koskee tasapuolisesti kaikkia tiettyihin virkoihin hakeutuvia. Mahdolliset muutokset esimerkiksi turvallisuus selvityksen laajuuteen ja sisältöihin voidaan tehdä muutoksilla nykyiseen turvallisuus selvityslakiin.

SDP:

Kaksoiskansalaisuus on modernin maailman ilmiö, jota ei ole syytä pyrkiä mitenkään rajoittamaan. Se luo kulttuurista rikkautta ja luo myös suomalaisuudelle tavan tulla huomioiduksi maailmalla kokoaan suuremmalla tavalla. Tarvitsemme myös Suomeen kulttuurista rikkautta, jossa kaksoiskansalaisuus voi olla yksi muoto.

Jokaisessa kansallisvaltiossa voi olla tehtäviä, jotka liittyvät esimerkiksi maanpuolustuksen tiettyihin rajoitettuihin tehtäviin, joissa voi ajatella tehtävän poikkeuksia. Näiden tulee olla kuitenkin vain pieniä poikkeuksia yleissäännöstä, jossa jokainen Suomen kansalainen on samassa asemassa.

Vihreät:

Vihreät katsovat, että kaksoiskansalaisten oikeutta valtion virkoihin ei tule rajata kaksoiskansalaisuutensa takia. Olisi kohtuutonta, jos kymmenettuhannet ihmiset leimattaisiin ryhmänä taustansa vuoksi. Turvallisuusriskejä pitää arvioida yksilökohtaisesti, jokaisen yksittäisen hakijan ja viran kohdalla erikseen normaaliin tapaan punniten ja yksilön oikeusturvaa kunnioittaen.

RKP:

Monesti on ihan perusteltua, että ihmisellä voi olla enemmän kuin yksi kansalaisuus. Tätä käytäntöä ei ole syytä muuttaa. Turvallisuusratkaisut pitäisi tehdä tapauskohtaisesti – kaksoiskansalainen ei ole automaattisesti turvallisuusriski. Sen takia meillä on turvallisuus selvitys-järjestelmä.

Perussuomalaiset:

Valtion virkojen osalta vastaus on kyllä. Puolueemme on pohtinut asiaa Suomessa asuvien useamman maan kansalaisuuden omaavien näkökulmasta. Kaksoiskansalaisuuskäytännön kumoaminen vahvistaisi maahanmuuttajien tunnesidettä Suomeen ja poistaa samalla kaksoiskansalaisuuteen liittyvät uhkatekijät kansalliselle turvallisuudelle.

Vasemmistoliitto:

Vasemmistoliitto suhtautuu kriittisesti siihen, että useamman kansalaisuuden saaneiden oikeutta julkisiin virkoihin rajoitetaan tai että yleensäkin ihmisiä määritellään turvallisuusriskeiksi kansalaisuuden perusteella.

Sininen tulevaisuus:

Meillä ei ole mitään monikansalaisuutta vastaan, mutta joissain maissa on voimassa lainsäädäntöä, joka saattaa asettaa monikansalaisia vaikeisiin tilanteisiin sen suhteen, mille kotimaalle hänen tulee olla uskollinen. Viranomaisilla tulee olla keinoja tunnistaa tällaisia kaksoiskansalaisia sekä tarvittaessa asettaa rajoituksia hänen asettumiselleen tiettyihin virkoihin. Joissain tilanteissa sotilasuralla toimiviin kaksoiskansalaisiin voi kohdistua vaikuttamisyrityksiä.